

Carl-Oskar Bohlin: Tal vid Folk och Försvars Rikskonferens 2025

Talare
Carl-Oskar Bohlin
Minister för civilt försvar

Datum
13 januari 2025

Plats
Sälen

1 Ers majestät,

Kära kollegor i totalförsvaret.

5 Det har sagts att man aldrig kan stiga ner i samma flod två gånger. Mitt hus har haft köksfönstret mot Dalälven i 225 år. Jag tänker ofta på dem som jag inte känner, men som genom åren gått före mig på samma plats; suttit med samma horisont från köksbordet och fått se världen förändras, ofta långsamt gradvis, men ibland disruptivt och epokgörande snabbt.

10

Under ett drygt hundratal av dessa år var älven en vattenväg för timmerstockar. En konstant i tillvaron ända tills den upphörde. Mycket tycks orubbligt, till dess att det inte är så längre. Vi har nu precis kommit halvvägs in på 20-talet och ser hur geopolitiken gör våld på mycket av det vi trodde var konstant. Allt är
15 föränderligt, och även det som framstår som beständigt kan utmanas i sina grundvalar.

Det finns ibland en tendens att vilja se vår framtid ödesmättad, lika
förutbestämd som den stocken mötte i älvfåran. Att det blir som det blir och att
20 det inte är någon idé att försöka påverka. Men Sverige är ingen stock i världens malströmmar, vars väg och öde är förutbestämt. Vi är ett land vars framtid avgörs av mänskliga beslut, våra egna och andras. Svenskt politiskt beslutsfattande och krishantering kan inte längre, som ibland varit vårt kännetecken historiskt, präglas av maximen ”vänta och se”.

25

När vi beskriver säkerhetsläget som det allvarligaste sedan det andra världskrigets slut är det ett uttryck för att vi måste förändra det vi i hög grad kan påverka och förhålla oss till det vi i mindre utsträckning kan påverka. För ett år sedan stod jag på denna scen och sa åt er alla att sätta igång.

Många var redan igång, men ännu fler börjar förstå behovet av skyndsamhet. Jag har i min roll haft förmånen att träffa så många av er, ni som sliter varje dag med att bygga det civila försvaret, och också uppmärksamma varför det behövs.

35 Det fyller mig med stor tillförsikt att få träffa kommuner som går före, myndigheter som tar sitt beredskapsuppdrag på större allvar än någonsin sedan kalla krigets slut och företag som själva planerar för att klara krigets krav.

MEN, inte sällan är det upphängt på att rätt personer finns på rätt plats.

40 Uppbyggnaden av det civila benet av totalförsvaret är dock inte fritt valt arbete, eller en uppgift som bara kan läggas på några eldsjälar axlar.

Före jul fattade regeringen sitt inriktningsbeslut för det civila försvaret. Det är unikt tydligt, det är inte valfritt och det ska verkställas. Alla ledande

45 befattningshavare i beredskapsansvariga myndigheter har ett centralt ansvar i att genomföra detta beslut och kommer utvärderas i denna gärning.

När den här regeringen tillträdde lades 2,7 miljarder årligen på det civila försvaret, om bara några år kommer den siffran vara 15 miljarder per år. Det är ett femfaldigande av medlen och manifesterar att vi nu får det civila försvar som det har pratats om i 10 år, men vars resurssättning ofta bara lett till samtal om det som skall komma. Femton miljarder är också en begränsad summa, det kräver hårda prioriteringar och en maximering av förmågeskapande. Det är inte allt åt alla och det är framför allt inte en biljett till att bara fortsätta konferera och prata sig fram till det civila försvarets återuppstående,

55

Substantiella investeringar kommer nu att göras i sådant som bygger robusthet och förmåga, reservkraft, ödrift, förutsättningar för försörjningsberedskap för samhällsviktig verksamhet. Nu handlar det om genomförande och det är fara i dröjsmål.

60

För ett år sedan berättade jag om snabbspåret med civilplikt genom kort påbyggnadsutbildning inom räddningstjänsten som skulle införas. Sedan dess har inte bara utbildningen kommit på plats, vi har också hunnit utbilda 300 personer och om bara ett par år kommer vi närma oss tre tusen. Vid sidan av det har vi gått vidare för att göra ungefär samma sak kring elförsörjningen. Idag kan jag berätta att vi nu har sjösatt ytterligare snabbspår för att få på plats civilplikt med lång grundutbildning inom räddningstjänsten med rekrytering ur

65

70 mönstringsunderlaget. Samtidigt påbörjas arbetet för att också kunna bemanna befolkningsskyddet med civilpliktiga. Bit för bit bygger vi tillbaka Sveriges förmåga.

De fysiska åtgärderna är bara en del av den förändring som nu måste ske. En
75 annan del handlar om behovet av ett nytt perspektiv och förhållningssätt. Låt mig därför höja blicken och säga något om den saken.

”För att frihet kostar.” Det är budskapet instansat på en av de vita marmorbänkarna vid veteranmonumentet på Gärdet i Stockholm. Att frihet
80 kostar, det har varit känd verklighet för alla dem som i någon kapacitet, civil som militär, tjänstgjort utomlands i någon av alla oroshärdar där Sverige under den nationella avspänningens tidevarv haft en närvaro. Män och kvinnor har sida vid sida betalat fredens pris, och några har tvingats betala det yttersta priset.

85 Men för väldigt många av oss i Sverige har friheten de senaste 30 åren i praktiken kommit utan kostnad. Fler måste förstå att framtiden, oavsett vilken bakgrund vi har, kan ha helt andra anspråk på oss.

Jag tillhör den eviga fredens generation. När jag var fyra år tog historien slut.
90 Det råder delade meningar om när den började igen. Men det visade sig att Shakespeare hade rätt i att dåtid är framtidens prolog. Ur askan av en mördarregim reste sig en ny. På den europeiska kontinenten finns åter kriget i en mer brutal och oförutsägbar tappning än på mycket lång tid.

95 Min generations minnen av totalförsvaret, i den mån vi har några över huvud taget är fanor som halades, förband som lades ner och ett överskottslager som gick från att sälja spadar och militärtält till mjällschampo i storpack.

100 Samhället har förvisso blivit effektivare, produktivare och rikare, men det är inte hela bilden. Nostalgi är inte svaret på frågan om hur vi möter ett försämrat omvärldsläge, men likväl behöver vi nu förstå att ackumulerade tillgångar från den eviga freden bara är ena sidan av balansräkningen. På den andra sidan finns en upplupen skuld, ett återtagande som inte kan vänta till en annan dag.

105 Vi var ett land som tog det kalla kriget på mycket stort allvar, och det finns nog grund för att säga att stora delar av min generation, såväl som ansvariga beslutsfattare, tog den eviga freden på ett likvärdigt stort allvar.

110 Det är dags att vi tar nuet på mycket stort allvar. Om framtiden kommer blicka
tillbaka och beskriva vår tid som förkrigstiden är just nu en öppen fråga, öppen
för vår påverkan, öppen för våra ansträngningar att bygga avskräckning i hela
hotskalan för se till att det inte blir så. Generationer med olika erfarenheter
måste nu kroka arm för att bygga det moderna totalförsvaret. Vi planerar inte
115 för det förra kriget, men vi kan heller inte se bort från att vissa saker tyvärr tycks
vara konstanta när det kommer till vilken påfrestning och lidande ett väpnat
angrepp utgör för ett samhälle.

Låt mig därför vara lika tydlig, som när jag förra året sa att kriget kan komma
120 också till oss, genom följande budskap: Den extrema individualismens tidevarv
är över. Tiden framför oss kräver ett större vi. Att värna Sveriges intressen är en
större uppgift än vårt eget självförverkligande. Den som ännu inte umgåtts med
frågan, vad kan jag göra för mitt land, borde göra det. Sverige handlar i en
djupare mening om alla dem som gick före oss, dem som vi inte känner som
125 tittade ut genom våra köksfönster innan vi gjorde det. Det handlar om alla vi
som nu är här. Och det handlar om alla dem som kommer efter oss. Och ytterst
handlar det om ett gemensamt engagemang för försvaret av vårt samhälle, vår
demokrati, våra värderingar. Kärnan i totalförsvaret är att försvaret av vårt land
inte är en uppgift för ett fåtal, utan en uppgift för oss alla.

130

Källa

<div>regeringen.se</div>

Taggar

2020-tal, 2025, Man, Moderaterna, Politiska tal

135

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/carl-oskar-bohlin-tal-vid-folk-och-forsvars-rikskonferens-2025>

140

145